

สรุป ผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูที่มีความเที่ยง (Reliability) และความคง (Validity) ผู้วิจัยจึงดำเนินการวิจัยแบบสำรวจตรวจสอบ (A Validation Study) โดยคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญการนิเทศการฝึกสอนจำนวน ๕๕ คน เป็นผู้กำหนดคุณลักษณะที่ควรประเมินของนักศึกษาฝึกสอน โดยการสัมภาษณ์ แล้วตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของคุณลักษณะที่ควรประเมินที่ผู้วิจัยรวบรวมจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทุกคน นำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม แบบประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ คือ ควรประเมินอย่างยิ่ง ควรประเมิน ไม่น่าสนใจ ไม่ควรประเมิน ไม่ควรประเมินอย่างยิ่ง ให้ผู้เชี่ยวชาญการนิเทศการฝึกสอนตัดสินว่าคุณลักษณะต่าง ๆ ควรได้รับการประเมินเพียงใด

เนื่องจากว่าคุณลักษณะบางประการของนักศึกษาฝึกสอนไม่สามารถกำหนดเป็นเกณฑ์วัดข้อความสั้น ๆ ในแบบประเมินได้ เพราะจะทำให้แบบประเมินมีขนาดที่ไม่สะดวกต่อการนำไปใช้ และเป็นการสิ้นเปลือง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้อาศัยประสบการณ์จากการประเมินผลนักศึกษาของผู้วิจัยเอง ประกอบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการประเมินผลนักศึกษาฝึกสอน นำมาสร้างเป็นคู่มือประเมินผลการฝึกสอน ซึ่งได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญทางการสอน และการนิเทศการฝึกสอน จากวิทยาลัยครูมหาสารคาม จำนวน ๑๕ คน

แบบประเมินผลที่สร้างขึ้นมี ๖ แบบ คือแบบประเมินผลความสามารถในการสอนของนักศึกษาฝึกสอน ประเมินคุณลักษณะในด้านการเตรียมการสอนและบันทึกการสอน

ด้านการดำเนินการสอน ด้านความสัมพันธ์กับนักเรียน ด้านบุคลิกลักษณะในการสอน รวม
คุณลักษณะที่จะต้องประเมินเป็น ๕๐ ข้อกระทง ส่วนแบบประเมินผลอีกแบบหนึ่ง เป็นแบบ
ประเมินผลคุณลักษณะของการเป็นครูของนักศึกษาฝึกสอน ใช้ประเมินคุณลักษณะด้านการ
ปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านกิจกรรมพิเศษ ด้านความประพฤติและคุณธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์
แบบประเมินนี้รวมคุณลักษณะที่จะต้องประเมิน ๕๕ ข้อกระทง

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความเที่ยงของ
การประเมิน (Reliability of Rating) โดยวิธีป้อนข้อมูล (Keyboard)
เข้าเครื่องจักรกลขนาดเล็ก (Mini computer- Wang) เพื่อคำนวณหาสหสัมพันธ์
ภายในระหว่างผู้ประเมิน (inter - correlation)

สำหรับความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินคำนวณโดยใช้สูตร
สัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แบบประเมินเป็นรายข้อ เพื่อหาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ของนักศึกษาที่ได้รับ จากการวัดด้วยแบบประเมิน
ผลนักศึกษาฝึกสอนที่สร้างขึ้น

สรุปผลการวิจัย

๑. แบบประเมิน และคู่มือประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครู
ที่สร้างขึ้นนี้มีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ
ชาวจังหวัดนครศรีธรรมราชและผู้เชี่ยวชาญทางการสอน

๒. ความเที่ยงของการประเมิน (Reliability of Rating) คำนวณ
โดยหาสหสัมพันธ์ภายในระหว่างผู้ประเมิน (inter - correlation) ปรากฏผล
ดังนี้

ก. ความเที่ยงของการประเมินจากแบบประเมินความสามารถในการสอน โดยผู้ประเมิน ๕ คน ประเมินนักศึกษาคนเดียวกันเวลาเดียวกัน ๘ คน มีค่าสหสัมพันธ์ ภายในตั้งแต่ ๐.๐๖๕๓ ถึง ๐.๘๕๒๐ และมีมัธยฐาน (Mdn) ๐.๖๒๘๓

ข. ความเที่ยงของการประเมินจากแบบประเมินคุณลักษณะของการเป็นครู โดยผู้ประเมิน ๖ คน ประเมินนักศึกษาคนเดียวกันเวลาเดียวกัน ๑๒ คน สหสัมพันธ์ ภายในมีค่าตั้งแต่ ๐.๕๖๕๘ ถึง ๐.๙๖๖๒ และมีมัธยฐาน ๐.๘๐๐๒

๓. ความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมิน คำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ปรากฏผล ดังนี้

ก. ความเที่ยงของแบบประเมินความสามารถในการสอนจำนวน ๔๐ ข้อ โดยผู้ประเมิน ๑๘๓ คน แต่ละคนประเมินนักศึกษาของตนเอง ๑ คน จำนวนผู้ถูกประเมิน ๑๘๓ คน ได้ความเที่ยงของแบบประเมินทั้งฉบับ ๐.๙๓๔ คำนการเตรียมการสอนและบันทึกการสอน ๐.๙๓๒ คำนการดำเนินการสอน ๐.๙๑๔ คำนความสัมพันธ์กับนักเรียน ๐.๖๒๕ คำนบุคลิกลักษณะในการสอน ๐.๙๕๖

ข. ความเที่ยงของแบบประเมินคุณลักษณะของการเป็นครู จำนวน ๔๕ ข้อ โดยผู้ประเมิน ๒๗ คน แต่ละคนประเมินนักศึกษาของตนเอง ๑ คน จำนวนผู้ถูกประเมิน ๒๗ คน ได้ความเที่ยงของแบบประเมินทั้ง ฉบับ ๐.๙๘๐ คำนการปฏิบัติงานในหน้าที่ ๐.๙๖๕ คำนกิจกรรมพิเศษ ๐.๙๓๙ คำนความประพฤติและคุณธรรม ๐.๙๓๖ คำนมนุษยสัมพันธ์ ๐.๙๕๖

๔. การวิเคราะห์ห้ำรายข้อ ปรากฏผลว่า

ก. คำนการเตรียมการสอน จำนวน ๑๐ ข้อ

คะแนนเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ ๓.๑๑ ถึง ๓.๕๓

ช่วยบាយแบบมาตราฐานมีค่าตั้งแต่ ๐.๕๘ ถึง ๐.๗๓

- ข. คำนวณการดำเนินการสอน จำนวน ๑๑ ข้อ
คะแนนเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ ๓.๑๖ ถึง ๓.๘๕
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าตั้งแต่ ๐.๖๔ ถึง ๐.๗๖
- ค. คำนวณความสัมพันธ์กับนักเรียน จำนวน ๗ ข้อ
คะแนนเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ ๓.๓๘ ถึง ๓.๗๑
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าตั้งแต่ ๐.๕๓ ถึง ๐.๗๘
- ง. คำนวณบุคลิกลักษณะในการสอน จำนวน ๑๒ ข้อ
คะแนนเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ ๓.๒๗ ถึง ๓.๘๓
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าตั้งแต่ ๐.๔๐ ถึง ๐.๗๕
- จ. คำนวณการปฏิบัติงานในหน้าที่ จำนวน ๑๖ ข้อ
คะแนนเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ ๒.๐๐ ถึง ๓.๘๑
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าตั้งแต่ ๐.๖๒ ถึง ๑.๑๒
- ฉ. คำนวณกิจกรรมพิเศษ จำนวน ๘ ข้อ
คะแนนเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ ๒.๐๘ ถึง ๓.๐๘
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าตั้งแต่ ๐.๗๕ ถึง ๑.๑๒
- ช. คำนวณความประพฤติและคุณธรรม จำนวน ๑๐ ข้อ
คะแนนเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ ๒.๗๘ ถึง ๓.๒๖
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าตั้งแต่ ๐.๕๕ ถึง ๑.๐๖
- ซ. คำนวณบุษยสัมพันธ์ จำนวน ๑๐ ข้อ
คะแนนเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ ๒.๖๓ ถึง ๓.๒๖
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าตั้งแต่ ๐.๘๗ ถึง ๐.๘๕

อภิปรายผล

๑. การตัดสินคุณลักษณะที่ควรประเมินทั้งสิ้น ๕๓ ข้อกระทง มีข้อกระทงที่สมควรตัดออก ๘ ข้อกระทง ทั้งนี้เพราะว่าผู้เชี่ยวชาญกรณีเทศมีความเห็นสอดคล้องกันว่าควรประเมินในระดับต่ำคือค่าการร้อยละ ๗๐ ส่วนข้อกระทงที่อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญกรณีเทศมีความเห็นว่าควรประเมินอยู่ในระดับสูงกว่าศรผู้เชี่ยวชาญกรณีเทศนั้น เมื่อพิจารณาร้อยละของครูผู้เชี่ยวชาญกรณีเทศแล้วเห็นว่า ทุกข้อกระทงเหล่านั้นครูผู้เชี่ยวชาญกรณีเทศเห็นว่าการประเมินในระดับสูง คือสูงกวาร้อยละ ๗๐ เพียงแต่ค่าค่าการร้อยละของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางนิเทศ จึงยังคงข้อกระทงเหล่านี้ไว้เป็นคุณลักษณะที่ควรประเมิน

ดังนั้น จึงได้คุณลักษณะที่ควรประเมินตามการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญกรณีเทศทั้งสิ้น ๔๕ ข้อกระทง เป็นคุณลักษณะเกี่ยวกับความสามารถในการสอน ๔๐ ข้อกระทง และเป็นลักษณะของการเป็นครู ๕ ข้อกระทง

๒. การวิเคราะห์ความเที่ยงของการประเมิน (Reliability of Rating) โดยการหาคาสหสัมพันธ์ภายใน (inter - correlation) ระหว่างผู้ประเมินนั้น ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกัน คือคาสหสัมพันธ์เป็นไปในทางบวก มีเพียงค่าการดำเนินการสอนที่สหสัมพันธ์ระหว่างผู้ประเมินคนที่ ๑ กับ ๒ คนที่ ๑ กับ ๓ และ คนที่ ๓ กับ คนที่ ๕ มีค่าเป็นลบ คือการประเมินของผู้ประเมินทั้ง ๓ คนนี้ ส่วนใหญ่แล้วไม่สอดคล้องกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุ เพราะการประเมินโดยการสังเกตนั้น ต้องอาศัยความว่องไวในการใช้ประสาทสัมผัส และว่องไวในการรับรู้หรือสื่อความหมาย เพื่อให้ได้ผลแน่นอนต้องอาศัยผู้รู้ หรือได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี แต่เวลาที่มีเรื่องมีราวตัวอย่างก็

๑. เชิดศักดิ์ โสวาสินธุ์, อ่างแล้ว.

๔. ความสามารถในการสอนของนักศึกษา โดยเฉลี่ยแล้วมีพฤติกรรมที่ดีที่สุดเกี่ยวกับความเหมาะสมของการแต่งกาย ($\bar{X} = ๓.๘๓$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาทุกคนแต่งกายด้วยเครื่องแบบของนักศึกษาที่วิทยาลัยกำหนดไว้ ห้อยอยู่แล้ว ส่วนพฤติกรรมเกี่ยวกับการประยุกต์ความรู้ได้ถูกต้องเหมาะสมนั้น ส่วนใหญ่ยังไม่ดี ($\bar{X} = ๓.๑๖$) เมื่อเทียบกับพฤติกรรมท่านอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากนักศึกษายังขาดทักษะในการประยุกต์ความรู้ หรืออาจเป็นเพราะเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นสูงเกินไป จนนักศึกษาไม่สามารถปฏิบัติให้ดีกว่านี้ได้ จึงเป็นเรื่องที่น่าจะได้ศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

ส่วนบายเบนมาตรฐานต่ำสุดคือพฤติกรรมท่านการแต่งกายได้เหมาะสม ($S.D. = ๐.๕๐$) จึงดูเหมือนว่า เกณฑ์ประเมินท่านนี้มีความสามารถในการจำแนกนักศึกษาไม่ดีกว่าที่ควร แต่ควยเหตุผลดังกล่าวแล้วคือนักศึกษาทุกคนต้องแต่งเครื่องแบบเหมือนกันอยู่แล้ว จึงทำให้ผู้ประเมิน ๆ ตามสภาพที่เป็นจริงนั้น

สำหรับคุณลักษณะของการเป็นครูนั้น โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาสามารถมาโรงเรียนก่อนเข้าเรียน ได้ดีที่สุด ($\bar{X} = ๓.๕๑$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษามีหน้าที่ในการคุมแถวเคารพธงชาติ จึงจำเป็นต้องมาโรงเรียนก่อนเข้าเรียน ส่วนความสามารถในการทำสรุปประจำตัวนักเรียนนั้น นักศึกษาโดยทั่วไปปฏิบัติได้ไม่ค่อยดี ($\bar{X} = ๒.๑๐$) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากครูที่เลี้ยงไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะท่านนี้ หรือนักศึกษาได้รับการฝึกจากวิทยาลัยน้อยเกินไป จึงน่าจะได้อีกศึกษาหาทางแก้ไขต่อไป

ส่วนบายเบนมาตรฐานต่ำสุดคือคุณลักษณะเกี่ยวกับการรู้จักควบคุมอารมณ์ ($S.D. = ๐.๕๗$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาได้รับการอบรมให้รู้จักควบคุมอารมณ์เป็นอย่างดี จึงทำให้ส่วนใหญ่มีคุณลักษณะท่านนี้เท่า ๆ กัน

ข้อเสนอแนะ

๑. การนำแบบประเมินผลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปใช้ประเมินผลนักศึกษาฝึกสอน วิทยาลัยครูที่มีจุดมุ่งหมายการฝึกสอนคล้ายคลึงกันกับจุดมุ่งหมายการฝึกสอนของวิทยาลัยครู มหาสารคาม เนื่องจากแบบประเมินผลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นอกจากจะมีความเที่ยงและความ ตรงแล้ว ข้อความที่บรรจุในแบบประเมินผลในบางข้อได้เขียนเกณฑ์สั้น ๆ เพื่อให้ผู้ประเมิน ตัดสินใจได้โดยไม่ลังเล และสะดวกในการใช้เพียงแต่ทำเครื่องหมายในแบบประเมิน เท่านั้น เมื่อมีข้อวิจารณ์เพิ่มเติม ผู้ประเมินก็สามารถจะบันทึกในช่องว่างสำหรับแสดงความคิดเห็น เพิ่มเติมได้

๒. ควรได้ชี้แจงรายละเอียดในแบบประเมินและคู่มือประเมินให้นักศึกษาได้ เข้าใจว่าจะถูกประเมินในกรณีใดบ้าง

๓. ควรได้วิเคราะห์ผลของการประเมินในกรณีให้นักศึกษาได้คะแนนต่ำเพื่อจะ ได้ทราบสาเหตุและแก้ไขได้ตรงจุด

๔. ควรแนะนำให้ให้นักศึกษาใช้แบบประเมินนี้ ประเมินตนเอง หรือประเมิน เพื่อนนักศึกษาด้วยกัน เพื่อจะได้ทราบข้อบกพร่อง และแก้ไขให้ดีขึ้น

๕. ควรเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองกับที่คนอื่นประเมิน อันจะเป็นผล ในการแนะนำข้อบกพร่องที่เจ้าตัวไม่รู้และทำความเข้าใจให้ตรงกัน

๖. ในกรณีที่จะใช้แบบประเมินนี้เพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกสอน ผู้ประเมินควรเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักศึกษาฝึกสอน และมีความเข้าใจคู่มือประเมินเป็นอย่างดี เพื่อแนะนำนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗. ในกรณีที่ต้องการใช้แบบประเมินนี้ตัดสินผลการฝึกสอนของนักศึกษา แบบ อิงเกณฑ์ควรจะได้มีการศึกษาก่อนว่าในแต่ละวิชาเอก และแต่ละระดับนั้น นักศึกษามี คุณลักษณะโดยเฉลี่ยเป็นเท่าใด ทั้งนี้เนื่องจากว่าพฤติกรรมการสอนของแต่ละวิชาและ พฤติกรรมของนักศึกษาแต่ละระดับนั้นย่อมแตกต่างกัน